
NIEUWSFLASH 6

v.u. Nadia Dekoning, A. Rodenbachstraat 20, 9470 Denderleeuw

oktober 2015

IK WIL ... IK KAN ... IK MAG

Het nieuw rechterlijk beschermingsstatuut wilsonbekwamen 1 jaar later

De teneur is
vertrek van wat kan, niet wat niet kan.

Stel je de vraag
wat is het ergste dat je kan overkomen als je niet beschermd bent.

De bedoeling is
een bescherming uit te werken op maat

FOVIG leest er veel over en gaat naar vele lezingen en komt tot volgende conclusie

bereid je heel goed voor op het gesprek met de vrederechter

Federatie van ouderverenigingen en gebruikersraden
in instellingen voor personen met een handicap

FOVIG.be

Zelf naar het gerechtsgebouw gaan, kan heel intimiderend werken.

Verblijft de te beschermen persoon bij een zorgaanbieder dan wilt de vrederechter zich misschien wel zelf naar daar verplaatsen. Dit biedt heel wat meer comfort en laat de vrederechter toe de persoon in zijn vertrouwde omgeving te observeren..
Immers is het de **verblijfplaats van de te beschermen persoon** die bepaalt welke vrederechter bevoegd is.

Jij kent de persoon voor wie je bescherming aanvraagt het beste en als ervaringsdeskundige hoef je helemaal niet onder te doen voor professionelen.

Hoe meer informatie je meegeeft over de te beschermen persoon hoe beter de vrederechter de nodige bescherming kan inschatten.

De idee om de te beschermen persoon zo vrij mogelijk te laten beslissen over zijn leven betekent dan ook dat je die zo weinig mogelijk maar zo goed mogelijk laat beschermen.

Alles begint met een medisch attest, immers er kan geen bescherming komen zonder dat.

Hier speelt dus ook de dokter een belangrijke rol.
De toestand en de huidige situatie van de te beschermen persoon dient dan ook heel **concreet** omschreven te worden.
Vraag aan de dokter om daar tijd voor te nemen want hoe summierder de medische toestand wordt omschreven hoe meer de vrederechter geneigd zal zijn een grote bescherming toe te kennen dan in de realiteit nodig.

Belangrijk: het doktersattest mag niet ouder zijn dan 15 dagen voor de aanvraag van de bescherming en dat dit attest niet mag uitgeschreven zijn door een bloedverwant van de te beschermen persoon of door de arts die verbonden aan de instelling waar de persoon verblijft.

Bij de vrederechter krijg je een lijst voorgeschoteld met verschillende punten over de persoon en de goederen die al dan niet aanleiding geven tot bescherming (in bijlage).

Neem en vraag de tijd om elk punt goed te bespreken.

Sommige punten komen in jouw geval helemaal niet aan de orde en moeten dan ook niet worden aangeduid.

Daardoor vermijd je weer dat deken dat verstikkend werkt.

Probeer tegelijk ook "los te laten".

Bespreek alle punten van die lijst ook goed door met de persoon die je wenst te beschermen en met je andere kinderen.

De bewindvoerder en de vertrouwenspersoon

Tenzij er redenen zijn in het belang van de beschermde persoon, worden ouders benoemd tot bewindvoerders maar elke te beschermen persoon heeft ook recht op een **vertrouwenspersoon**.

De wet voorziet wel dat indien de ouders bewindvoerder worden de bloedverwanten tot de **tweede graad** (= grootouders, broers en zussen) in principe **geen vertrouwenspersoon** mogen zijn. (Behalve wanneer het echt nodig is in het belang van de beschermde persoon.)

Deze regel is in de wet ingeschreven om ouders ertoe aan te zetten **tijdig** de zorg over hun kind over te dragen aan een ander persoon.

De wet verbiedt immers niet dat wanneer een broer of zus (= bloedverwant in de tweede graad) bewindvoerder wordt, de ouders vertrouwenspersoon worden. Zo blijven zij betrokken bij de zorg om hun kind maar wordt de verantwoordelijkheid doorgeschoven naar een opvolger.

Als je als familielid **aangeduid** wordt als bewindvoerder of vertrouwenspersoon kan je op het Vrederecht een verklaring afleggen over wie jou moet **opvolgen** wanneer je de taak niet meer zelf kan doen. Deze verklaring kan je nadien altijd nog wijzigen.

De vrederechter moet deze verklaring bekrachtigen wanneer de persoon die je aangeduid hebt deze taak wil opnemen en er geen ernstige redenen zijn om deze persoon toch niet aan te duiden. Als de vrederechter je verklaring niet volgt moet dat uitdrukkelijk **gemotiveerd** worden in het vonnis.

De vrederechter kan in dossiers van bewind ook ambtshalve optreden.

Wanneer de vrederechter een bescherming in de vorm van bewind heeft georganiseerd kan hij op ieder ogenblik wanneer dit nodig zou zijn ook ambtshalve de bescherming aanpassen, de bewindvoerder en of vertrouwenspersoon vervangen, kortom alle beslissingen nemen die nodig zijn opdat de bewindvoering goed zou lopen.

Ambtshalve betekent dus dat, anders dan bij andere gerechtsdossiers, de **vrederechter zelf tot herziening** van het dossier mag overgaan wanneer deze vaststelt dat er iets niet meer correct verloopt.

De bescherming kan altijd op verzoek worden aangepast.

Wanneer je vindt dat de bescherming moet worden aangepast of de bewindvoerder moet worden vervangen en de vrederechter doet dit niet ambtshalve kan je nog altijd een aanpassing aanvragen via een **verzoekschrift**. Dan moet de vrederechter het dossier opnieuw bekijken en eventueel aanpassen.

Nuttig om weten is ook dat je een bescherming kan aanvragen vanaf het ogenblik dat de te beschermen persoon 17 jaar is. Dit kan alleen wanneer het vaststaat dat het kind op de leeftijd van 18 jaar zeker die bescherming ook nodig zal hebben.

Als je dit niet doet en je kind wordt 18 jaar (zonder bescherming) dan verlies je als ouder automatisch het toezicht op de bankrekeningen op naam van je kind.

Elke persoon met een handicap is verschillend

daarom heeft FOVIG voor deze benadering van de wet gekozen.

De bedoeling van deze nieuwsflash is eerder de nadruk te leggen op de algemene visie
en
de kleine zaken die je je comfortabeler doen voelen tijdens dit hele proces.

Heb je al ervaring, goed of slecht, met dit nieuwe beschermingsstatuut, laat het ons weten. Wij delen dit graag met al onze leden.

Wij danken heel uitdrukkelijk mevrouw Beatrijs Mevesen, vrederechter van het kanton Neerpelt-Lanaken die deze tekst heeft nagelezen en correct bevonden.

Hieronder links mee naar de verschillende officiële bronnen van dat beschermingsstatuut.

Duidelijke brochure uitgegeven door de Koning Boudewijnstichting

http://www.ombudsfunctieggz.be/?action=nieuws_detail&nieuws=283&titel=Brochure+over+het+nieuwe+bescherming+statuut&thema=

FOD Justitie

http://justitie.belgium.be/nl/themas_en_dossiers/personen_en_gezinnen/bescherming_persoon/

VAPH

<http://www.vaph.be/vlafo/view/nl/9543729-Bescherming+op+maat.html>

Lijst met handelingen waarover de vrederechter in de beschikking in ieder geval uitdrukkelijk uitspraak moet doen.

Overeenkomstig art. 492/1, § 1. van het Burgerlijk Wetboek dient de vrederechter die een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot **de persoon** beveelt zich uit te spreken over de bekwaamheid van de beschermde persoon betreffende:

- 1° de keuze van zijn verblijfplaats;
- 2° het geven van de toestemming tot huwen bedoeld in artikel 75 en 146 B.W.;
- 3° het instellen van en zich verweren tegen een vordering tot nietigverklaring van het huwelijk, bedoeld in de artikelen 180, 184 en 192 B.W.;
- 4° het instellen van en zich verweren tegen een vordering tot echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting van het huwelijk, bedoeld in artikel 229 B.W.;
- 5° het indienen van een verzoek tot echtscheiding door onderlinge toestemming bedoeld in artikel 230 B.W.;
- 6° het instellen van en zich verweren tegen een vordering tot scheiding van tafel en bed bedoeld in artikel 311bis B.W.;
- 7° het erkennen van een kind overeenkomstig artikel 328 B.W.;
- 8° het voeren van gedingen als eiser of als verweerder betreffende zijn afstamming bedoeld in boek I, titel VII B.W.;
- 9° de uitoefening van het ouderlijk gezag over de persoon van de minderjarige, bedoeld in boek I, titel IX B.W. en van de ouderlijke prerogatieven;
- 10° de aflegging van een verklaring van wettelijke samenwoning bedoeld in artikel 1476, § 1 B.W., alsook de beëindiging van de wettelijke samenwoning, bedoeld in artikel 1476, § 2 B.W.;
- 11° in voorkomend geval, het afleggen van een verklaring tot verkrijging van de Belgische nationaliteit, bedoeld in hoofdstuk III van het Wetboek van de Belgische nationaliteit van 28 juni 1984;
- 12° de uitoefening van de rechten bedoeld in de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van de persoonsgegevens;
- 13° de uitoefening van het recht bedoeld in de wet van 23 juni 1961 betreffende het recht tot antwoord;
- 14° het richten van een verzoek tot naams- of voornaamswijziging, bedoeld in artikel 2 van de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen;
- 15° de uitoefening van de rechten van de patiënt, bedoeld in de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt;
- 16° het verlenen van de toestemming om een experiment op de menselijke persoon uit te voeren overeenkomstig artikel 6 van de wet van 7 mei 2004 inzake experimenten op de menselijke persoon;
- 17° het verlenen van de toestemming tot het wegnemen van organen zoals bedoeld in artikel 5 of artikel 10 van de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen;
- 18° de uitoefening van het recht op weigering om een autopsie uit te voeren op zijn kind van minder dan achttien maanden, bedoeld in artikel 3 van de wet van 26 maart 2003 houdende regeling van de autopsie na het onverwachte en medisch onverklaarde overlijden van een kind van minder dan achttien maanden;
- 19° het verlenen van de toestemming tot het wegnemen van lichaamsmateriaal bij levenden als bedoeld in artikel 10 van de wet van 19 december 2008 inzake het verkrijgen en het gebruik van menselijk lichaamsmateriaal met het oog op de geneeskundige toepassing op de mens of het wetenschappelijk onderzoek.

Overeenkomstig artikel 492/1 §2 BW moet de vrederechter die een rechterlijke beschermingsmaatregel met betrekking tot **de goederen** beveelt zich uitspreken over de bekwaamheid van de beschermde persoon betreffende :

- 1° het vervreemden van (roerende en onroerende) goederen;
- 2° het aangaan van een lening;
- 3° het in pand geven of hypothekeken van goederen, alsook het geven van toestemming tot doorhaling van een hypothecaire inschrijving, met of zonder kwijting, en van de overschrijving van een bevel tot uitvoerend beslag zonder betaling;
- 4° het afsluiten van een pachtovereenkomst, handelshuurovereenkomst of een gewone woninghuurovereenkomst van meer dan 9 jaar;
- 5° het aanvaarden of verwerpen van nalatenschap, een algemeen legaat of een legaat onder algemene titel;
- 6° het aanvaarden van een schenking of een legaat onder bijzondere titel;
- 7° het optreden in rechte als eiser en verweerder;
- 8° het afsluiten van een overeenkomst van onverdeeldheid;
- 9° het aankopen van onroerend goed;
- 10° het aangaan van een dading of het afsluiten van een arbitrageovereenkomst;
- 11° het voortzetten van een handelszaak;
- 12° het berusten in een vordering betreffende onroerende rechten;
- 13° het schenken onder levenden;
- 14° het sluiten of wijzigen van een huwelijkscontract of een wettelijk samenlevingscontract;
- 15° het maken of herroepen van een uiterste wilsbeschikking;
- 16° het stellen van handelingen met betrekking tot het dagelijks beheer:
 - a. meer bepaald alle handelingen die betrekking hebben op het beheer van de bankrekeningen ongeacht het bedrag;
 - b. (opsomming van nog bijkomende handelingen aangaande dagelijks beheer waarvoor onbekwaamheid wordt uitgesproken)
- 17° de uitoefening van het wettelijk bewind over de goederen van de minderjarige bedoeld in boek I, titel IX Burgerlijk Wetboek;